

Svenssons pirk har alltid varit min favorit under 50 års tävlande.

Av Björn Borg

Svensson-pirken är en enplåts-pirk. Den har bara en sida gjord av formpressad plåt. Den andra sidan är "öppen" och visar fyllnadsmaterialet som är rent tenn. Han gjorde pirkarna i två storlekar, 37 och 45 mm, men på senare år blev det även några 54-or för båtpimpel. Plåten var av mässing, koppar eller brons. Han tog även fram en mindre serie med ren silverplåt.

Björn Svensson växte upp på landet utanför Linköping och han lärde sig tidigt att hantera både djur och maskiner samt att "ta vara på" saker. Det var en mycket lärorik uppväxt. I unga år var fisket ett helt naturligt inslag i familjens hushållning. Intresset för djur och natur är fortfarande starkt och fisket har alltid funnits i hans liv.

Året var 1965. Han blev som 21-åring anställd på Linköpings

Express- och Ordercentral som kranmaskinist. Tunga lyft med mobil-kran. Han blev specialist på att flytta bankfack, kassaskåp och valvdörrar (!) och gjorde det så galant att den stora kunden Östgötabanken erbjöd honom en anställning på banken. 1987 blev han chef för bankens Kontorsservice och stannade där ända till sin pension.

Klubbutbytet med dalmasar och knallar gav en rejäl skjuts på vår utveckling i Östergötland.

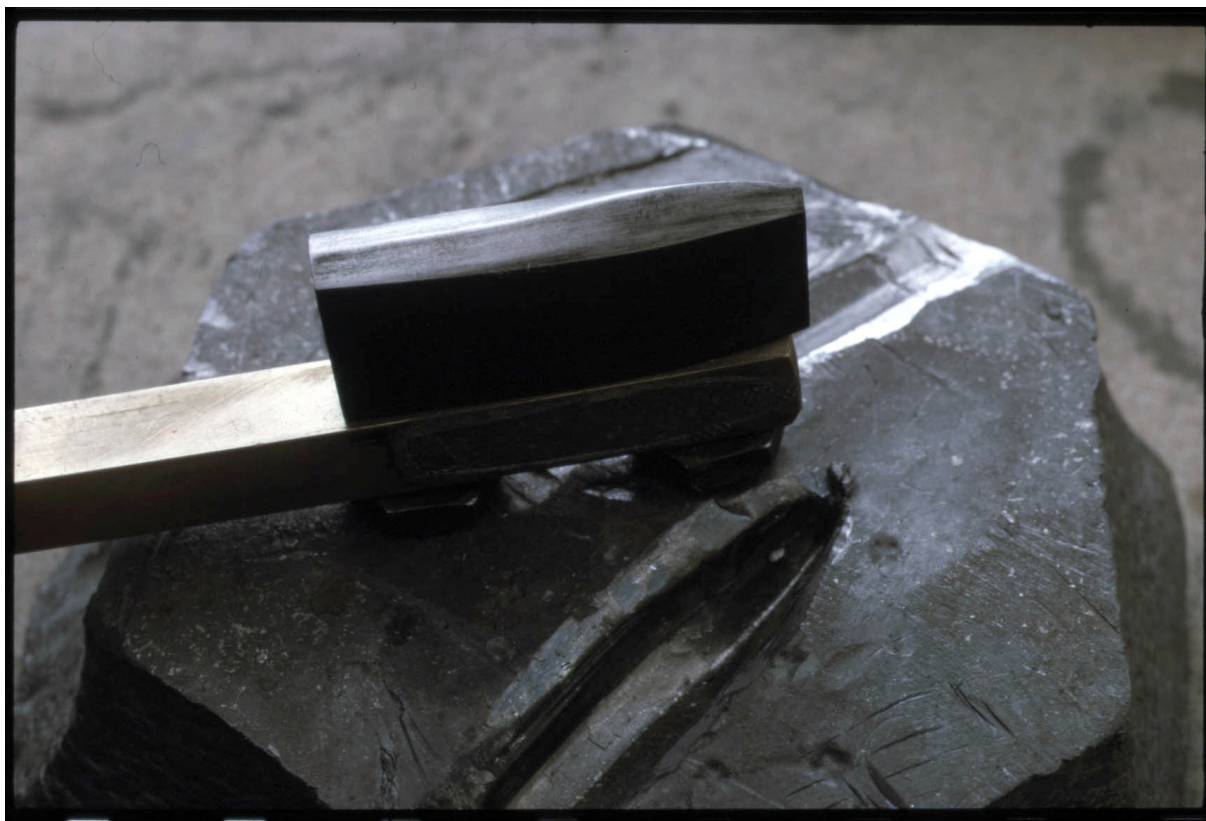
I början av 1970-talet skapade Björn Svensson den grundläggande formen för sin pirk, som skulle bli så framgångsrik och populär under de följande 20 åren. På den här tiden hade hans klubb SFK Firren ett framgångsrikt klubbutbyte med Borlänge SFK och FK Knallen från Ulricehamn. Mötet med framförallt Ivar Hedenskog men också övriga dalmasar – som Svante och Svecke – har verkligen satt sina spår. Grundformen hos Svensson-pirken är dock hämtad från Hedenskogs pirkar, men Björn gjorde ett synligt veck efter hela pirkens längd.

En plåt blev ett vinnande koncept!

Han provade att använda två plåtar, men han blev aldrig nöjd med resultatet. Med bara en plåt och den andra sidan öppen, kunde han slipa och forma tennet till fulländning. Så fick det bli! Med denna konstruktion blev pirken något tyngre, fyllningen i uppändan av pirken blev tjockare. Egentligen blev fyllningen något tjockare både uppe och nere, efter hela pirkens längd alltså. När det inte påverkade pirkens gång på något negativt sätt, bestämde sig Björn att nu var designen klar. Han testade pirken i skarpt läge på våra östgötska tävlingsvatten och även jag deltog. Vi hade stora framgångar på speciellt Åsunden, Järnlunden och Stora Rengen. Nappvillig fisk och mängdfiske – då fick vi topplatser varje gång! Det var verkligen lätt att aktivera abborrarna med Svenssons pirk och åka hiss med stimmen!

Med enplåtspirkens unika uppbyggnad fick Björn en annan fördel. Möjligheten fanns att med bara händerna böja pirkens övre del för att påverka pirkens gång i vattnet!

När den slutliga formen var bestämd, tog han fram den viktiga stansen, som formar plåten. Till sin hjälp hade han klubb-kompisen, tillika svågern Bror Erik Johansson, som var verksam som optiker. Hans noggrannhet för ytor och svepande former kom väl till pass.

Björn penslar på lödvätska för att få tennet att fästa ordentligt på både plåten och tråden.

Björn använde rent engelskt tenn.

Jiggen i skruvstället är av aluminium för att droppar och stänk av tennet inte ska fastna. Med lutningen på jiggen kunde Björn flytta tyngdpunkten på den färdiga pirken.

Den slutliga formen på tenn-sidan skapade egentligen processen själv. Lödningen och ytspänningen på det flytande tennet formgav pirkens "baksida".

Fyra formfulländade Svenssonpirkar i olika färger. Bilderna är från 1976.

1981 ingick Björn i styrelsen för vår nystartade fiskeklubb Jokers i Linköping. Bilden är från 1975.

En 37 mm Svensson-pirk i ren silverplåt och tenn.

Ett urval av Svensson-pirkar. 37-or med olika mönster i plåtarna.
Bilderna är från 2020.

Text och foto Björn Borg
2020-06-27